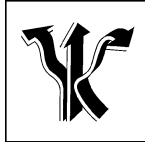

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“КУЛЬТУРОЛОГІЯ”
(для молодших спеціалістів)

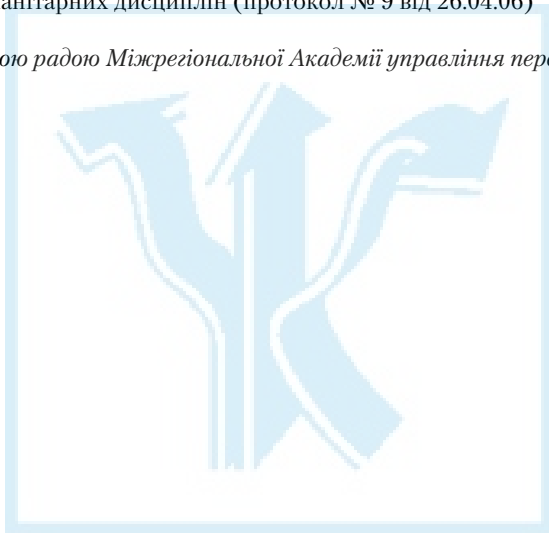
МАУП

Київ 2006

Підготовлено старшим викладачем *Н. І. Дорофєєвою*

Затверджено на засіданні циклової комісії
суспільно-гуманітарних дисциплін (протокол № 9 від 26.04.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Дорофєєва Н. І. Навчальна програма дисципліни “Культурологія” (для молодших спеціалістів). – К.: МАУП, 2006. – 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Культурологія”, питання для самоконтролю, теми контрольних робіт, методичні рекомендації щодо виконання та оформлення контрольної роботи, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Культурологія — нова навчальна дисципліна в системі гуманітарної освіти студентів навчальних закладів I–II рівня акредитації.

Розробка стратегії діяльності в будь-якій сфері повинна базуватися на інтегративному, гуманітарно-орієнтованому знанні. Культурологія як наука і навчальна дисципліна і є методологічною базою такого знання. Вона надає цілісне, принципово нове бачення взаємовідносин людини зі світом, сприяє формуванню у студентів уявлень про загальнолюдські цінності та національні пріоритети, моделюванню їх поведінки в умовах сучасної глобалізації інформаційного простору. Культурологічна освіта майбутнього фахівця покликана забезпечити досягнення ним насамперед культурного мислення, що утворюється співвіднесенням людини із соціальним і природним середовищем у межах певної національної або історичної системи культурних координат.

Сучасні студенти мають бути готові здійснювати професійну діяльність у полікультурному світі. Тому й культурологічна освіта студентів повинна бути полікультурною по суті, розкривати множинність культурних систем, формувати досвід культуротворчої діяльності, спрямованої на визначення соціально-функціональної ролі майбутнього фахівця та способів його входження в соціальну практику, пошуків культурно-детермінованих шляхів вирішення особистісних і професійних проблем.

Культурологія увійшла до обов'язкових навчальних дисциплін Державного освітнього стандарту. Пропонована навчальна програма складена на основі галузевих стандартів з підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “молодший спеціаліст”, в яких визначено вимоги до здатностей випускників та системи знань і вмінь, що мають бути сформовані у них у процесі вивчення культурології.

У результаті вивчення дисципліни “Культурологія” молодший спеціаліст повинен

знати:

- загальні проблеми культурології та її місце в розвитку суспільства; типи і форми культур, основні культурно-історичні центри і регіони, закономірності їх еволюції та функціонування; особливості розвитку культури України в контексті світової (зокрема, європейської) культури;

- роль культури і науки в розвитку цивілізації, їх співвідношення і пов'язані з ними сучасні соціальні, економічні та етичні проблеми;
- структуру розвитку культури людства, основні культурно-історичні епохи, їх здобутки у матеріальній та духовній сферах, у різних галузях науки та видах мистецтва;
- різні картини (моделі) світу та місце людини в ньому;
- норми, які регулюють взаємовідносини людей і ставлення людини до навколишнього середовища; сутність суперечностей, що існують на сучасному етапі науково-технічного розвитку, і кризи існування людини у природі внаслідок порушення рівноваги в ній; важливість вирішення сучасних глобальних проблем;
- культурні процеси і явища, сучасні наукові методи їх дослідження на рівні, необхідному для розв'язання практичних завдань у майбутній професійній діяльності;

уміти:

- засоби формування культурної особистості, її відповідальності за збереження культурних надбань;
- пояснити феномен культури, її роль у людському житті; способи набуття, збереження і передавання соціального досвіду, базисних культурних цінностей;
- оцінювати досягнення культури на основі знання історичного контексту їх створення; вести діалог як спосіб виявлення свого розуміння культурних здобутків різних регіонів, народів і націй та визначити лінію власної поведінки в умовах розмаїття культур;
- володіти розвинутою культурою мислення, вміти чітко і логічно висловлювати власні думки в усній і письмовій формах; бути здатним самостійно опановувати нові знання, критично осмислювати набутий досвід з позицій останніх досягнень у галузі гуманітарних наук, економіки та соціальної практики.

Освітньо-професійна програма (ОПП) Стандарту визначає основні параметри вивчення культурології: мету, завдання, предмет і зміст навчальної дисципліни.

Мета: формування системи знань про культурологію та закономірності культурного процесу; про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, її роль у формуванні особистості й розвитку суспільства; засвоєння навичок аналізу явищ культури, вміння орієнтуватися в основних проблемах культурології, розуміння культурної зумовленості економіки і здатність урахувувати культурну специфіку при вирішенні соціально-економічних проблем.

Завдання: оволодіння основними термінами і поняттями культурології на рівні відтворення, тлумачення та використання у повсякденному житті; вивчення культури в розвитку, в єдності та суперечності різних процесів і тенденцій, засвоєння сутності та цінностей основних здобутків культури, її суттєвих рис; розгляд української культури в контексті її історичного розвитку та досягнень світової і європейської культур; формування вмінь і навичок застосування знань з культурології для визначення лінії власної поведінки в умовах розмаїття культур.

Предмет: основні концептуальні парадигми культурології; історичний, філософський і мистецький чинники культурного процесу; етапи та закономірності розвитку культури; процес створення, поширення та засвоєння цінностей культури; досягнення в різних галузях духовної та художньої культури.

Зміст: змістові модулі (розділи, теми), визначені в ОПП Стандарту.

Зміст дисципліни і кожного змістового модуля реалізується у процесі опанування трьох блоків: теоретичного, практичного та самостійної роботи.

Теоретичний матеріал курсу поділено на три змістові модулі, які, у свою чергу, складаються з окремих тем. Після анотації до кожної теми зазначаються рекомендовані джерела інформації за відповідними номерами із загального списку літератури до курсу.

У програмі наводяться питання для самоконтролю, покликані допомогти студентам систематизувати здобуті знання і підготуватися до підсумкового заліку з дисципліни.

Для студентів заочної форми навчання пропонуються теми контрольних робіт і методичні рекомендації щодо їх виконання та оформлення.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“КУЛЬТУРОЛОГІЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	<p>Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти культурології як науки про культуру</p> <p>1 Культурологія як наука і навчальна дисципліна: предмет і завдання вивчення курсу</p> <p>2 Генеза культури та основні культурологічні парадигми про її витоки, типи та етапи розвитку</p> <p>3 Природа і культура</p> <p>4 Культура і цивілізація</p>
	<p>Змістовий модуль II. Еволюція культури та основні етапи її розвитку</p> <p>5 Специфіка культури первісного комплексу та ранніх державних утворень Близького і Далекого Сходу</p> <p>6 Феномен античної культури</p> <p>7 Основні тенденції розвитку культури за часів Середньовіччя в Західній Європі та Київській Русі</p> <p>8 Європейське Відродження та українська культура XIV–XVI ст.</p> <p>9 Ідея “прогресу” та специфіка культурного розвитку країн Західної Європи і України в XVII–XVIII ст.</p> <p>10 Світова та українська культура XIX ст.</p> <p>11 Світовий культурний процес XX ст. і культура України в його контексті</p> <p>12 Сучасний культурний процес і культура особистості</p>
Разом годин:	54

ЗМІСТ
дисципліни
“КУЛЬТУРОЛОГІЯ”

Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти культурології як науки про культуру

Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна: предмет і завдання вивчення курсу

Становлення культурології як науки і визначення основних напрямів культурологічного дослідження. Філософський і соціально-історичний контексти сутності культурології, її структура та інтегративний характер. Зв'язок культурології з іншими науками. Діяльнісний підхід у культурології, її предмет та основні категорії. Поняття про культурологічні парадигми та специфіку культурологічного знання. Багатозначність поняття “культура”, різнобічність феномена культури. Структура культури, її види, форми, основні функції. Культура в життєдіяльності окремої людини. Ментальне поле культури: поняття про ментальність, її категорії та рівні.

Культурологія як навчальна дисципліна, її філософська і практична сутність. Основні потреби і завдання вивчення цього курсу студентами вищих навчальних закладів. Важливість культурологічної освіти на сучасному етапі підготовки спеціалістів для різних сфер людської діяльності.

Література [I – 1; 6; 9; 10; 15; II – 6; 9; 12; 27; 38; 41; 45; 53]

Тема 2. Генеза культури та основні культурологічні парадигми про її витоки, типи та етапи розвитку

Поняття про культурогенез і типологію культури. Різноманітність підходів до класифікації типів культури. Концепції культурно-історичних типів (П. Сорокіна, М. Данилевського, О. Шпенглера, К. Ясперса та ін.). Аналітичні моделі сучасної культурології, її домінуючі напрями, школи, теорії; вчення визначних учених і мислителів.

Формування української культурологічної думки: найвідоміші дослідження з питань історії української культури; вивчення пробле-

ми українських культурних універсалій; заглиблення у світоглядні цінності української культури. Сучасні культурологічні дослідження вітчизняних учених і митців.

Література [I – 1–10; 14; 15; II – 1; 6; 8; 14; 17; 27; 33; 36; 41; 43; 45; 52]

Тема 3. Природа і культура

Співвідношення природи і культури. Людина як частка природи і суб'єкт культуротворчого процесу, закономірності її біологічної та культурної еволюції. Культурно-історичні форми взаємодії природи і людини. Проблема гармонії і конфліктності їх відносин. Специфіка формування уявлень про навколишній світ і одухотворення явищ природи на ранніх стадіях культурної еволюції людства. Поняття сакралізації, перших релігійних вірувань, міфологічні моделі світу давніх народів. Світове дерево (гора) як сутнісний компонент міфологічного космічного устрою, його складові. Ставлення до природи в подальші культурно-історичні епохи. Технічний прогрес і культура; порушення рівноваги у природному середовищі. Екологічні проблеми сьогодення і потреби розвитку екологічної культури. Визначення і реалізація засобів гармонізації відносин суспільства та природного середовища на сучасному етапі існування людства.

Література [I – 1–10; 12; 15; II – 1; 7; 8; 10; 12; 17; 22; 26; 38; 41; 45; 47]

Тема 4. Культура і цивілізація

Різноманітність підходів до визначення сутності поняття “цивілізація” та співвідношення культури і цивілізації. З'ясування цього співвідношення у працях О. Шпенглера, А. Тойнбі, Л. Моргана та інших учених і мислителів. Соціокультурний розвиток людства і якісні характеристики цивілізації на основі стадійності, полілінійності, культурної унікальності. Проблеми соціокультурної динаміки, сучасної цивілізації і взаємодії культур. Різновиди взаємодії національних культур: діалог і взаємозбагачення, акультурація, зовнішнє запозичення, асиміляція. Можливість трансформації культурних цінностей, міжкультурні впливи, творче сприйняття культурної спадщини, проблема культурного синтезу.

Література [I – 1; 3; 6; 7; 9; 12; 15; II – 2; 10; 12; 14; 23; 29; 39; 41; 48]

Змістовий модуль II. Еволюція культури та основні етапи її розвитку

Тема 5. Специфіка культури первісного комплексу та ранніх державних утворень Близького і Далекого Сходу

Загальна (історична), археологічна та антропологічна періодизація розвитку культур первісного суспільства і давніх державних утворень. Ранні етапи формування культури в різних регіонах світу та на теренах України. Уявлення про світ і людину у стародавніх країнах Близького і Далекого Сходу (Месопотамія, Стародавній Єгипет, Стародавній Іран, Стародавня Індія і Китай). Міфомодель стародавнього світу. Культурна диференціація суспільства, державність і писемність у різних країнах. Сфера права, зв'язок світогляду зі структурою влади. Сутність релігійних вчень, різноманітність релігійних систем. Наукові досягнення і відкриття, технічні винаходи, мистецькі здобутки, їх вплив на світову культуру.

Література [I – 1–12; 15; II – 7; 8; 10; 13; 17; 23; 25; 28; 39; 40; 47; 50; 55]

Тема 6. Феномен античної культури

Поняття “античність” і “античний світ”. Основні етапи розвитку давньогрецької культури, її особливості та характерні риси. Специфіка світорозуміння, міфологічні та релігійні вірування. Поєми Гомера. Давньогрецькій поліс: політика, правопорядок і закони. Розквіт грецької культури в епоху класики (історіографія, філософія, театр, поезія). Давньогрецька скульптура (Поліктет, Мірон, Фідій, Лісіпп, Пракситель та ін.). Олімпійські та інші ігри.

Спадкоємність і самотність давньоримської культури. Своєрідність світогляду римлян, їх архітектура і література. Філософія і юриспруденція в житті римлян. Римський скульптурний портрет. “Золотий вік” у розвитку літератури доби Октавіана Августа (Вергілій, Гораций, Овідій). Відлуння античності в культурному житті Європи.

Література [I – 1; 5; 8–11; 15; II – 6; 10; 17; 25; 40; 44; 55]

Тема 7. Основні тенденції розвитку культури за часів Середньовіччя в Західній Європі та Київській Русі

Загальна характеристика доби Середньовіччя як етапу розвитку світової культури. Зародження нової ідеології і перехід від язичництва-

ва до християнства. Формування системи християнського богослов'я, храмового мистецтва та іконопису, нових цінностей і способу життя в культурі Візантії, її вплив на країни середньовічної Європи і Київську Русь. Поняття про геоцентризм. Символізм і містицизм середньовічного мислення. Особливості середньовічного світобачення: західнохристиянська і східнохристиянська моделі. Взаємовідносини християнської церкви і держави. Католицизм і папство. Наслідки релігійно-світоглядного перевороту і його прояв у культурі. Романський і готичний стилі в мистецтві. Літургія і карнавал. Клерикальна і світська культура. Лицарство як культурне явище середньовічної Європи. Розвиток освіти. Середньовічні школи і університети. Сім вільних мистецтв, їх сутність. Міська культура, її носії та виконавці. Своєрідність театральних вистав. Розквіт культури країн Близького Сходу в середні віки.

Література [I – 1; 4; 5; 8; 12; 15; II – 1; 3; 8; 17; 19; 30; 33; 43; 48; 52]

Тема 8. Європейське Відродження та українська культура XIV–XVI ст.

Передумови нового світогляду і культури доби Відродження. Ідеологія гуманізму, її сутність і прояв у наукових і філософських працях, мистецьких творах. Поняття про ренесансний антропоцентризм. Основні періоди розвитку культури італійського Відродження. Митці доби Передренесансу, їх художні здобутки. Класичні твори ренесансної літератури різних країн Західної Європи (Італії, Франції, Іспанії, Англії). Титани італійського Високого Відродження. Ренесанс в образотворчому мистецтві Північної Європи. Наука в епоху Відродження, великі мореплавці та географічні відкриття, початок книгодрукування. Причини краху ренесансного ідеалу.

Специфіка культурних процесів в Україні. Братства і братські школи, їх культурна місія. Початок книгодрукування, розвиток науки і освіти.

Здобутки культури доби Відродження, їх місце в загальносвітовому культурному процесі.

Література [I – 1; 4; 5; 8; 11; 12; 15; II – 8; 17; 33; 38; 42; 48; 52; 55]

Тема 9. Ідея “прогресу” та специфіка культурного розвитку країн Західної Європи і України в XVII–XVIII ст.

Поняття прогресу в культурі та причини змін в ідеології, соціальному і культурному розвитку країн Західної Європи та України в XVII–XVIII ст.

Реформація і Контрреформація, їх вплив на культуру Європи. Протестантизм і формування особистості нового типу. Розвиток природознавства та інших наук. Геліоцентрична система М. Коперника, ідеї Дж. Бруно. Зародження світогляду і стилю бароко, його характерні риси. Людина і модель світу барокової доби. Українське бароко, його національна специфіка. Класицизм та його теоретичні засади. Найяскравіші представники класицистичного мистецтва. Ідеал і домінанти класицизму.

Рух Просвітництва, раціоналістична картина світу в його ідеології. Поширення наукових знань. Французька “Енциклопедія” та її укладачі. Основні ідеологи французького Просвітництва. Рух Просвітництва в інших країнах. Сентименталізм у художній культурі XVIII ст. Ідеал природної людини. Стиль рококо, його своєрідність.

Поширення просвітницьких ідей в українській культурі, їх прояв у світоглядних універсалах, художній творчості, науці та освіті.

Література [I – 1; 3; 6; 8; 10–12; 15; II – 1; 8; 17; 27; 32; 34; 38; 52]

Тема 10. Світова та українська культура XIX ст.

Нові тенденції в культурному розвитку Західної Європи та України. Поява і поширення романтизму як нового типу свідомості, ідеології, мистецької системи. Романтична концепція людини і світу в західній та українській традиціях. Національні варіанти романтизму в культурах різних країн, художні здобутки в образотворчому мистецтві, літературі, музиці тощо.

Утвердження реалізму як нового типу мислення, світосприйняття та художнього відтворення дійсності. Видатні представники реалістичного мистецтва. Позитивізм і прагматизм. Філософські ідеї А. Шопенгауера, Ф. Ніцше, О. Конта. Натуралізм і модернізм. Особливості стилю “модерн” в архітектурі; неоромантизм у літературі та

театральному мистецтві наприкінці XIX ст. Традиції та новачі в українській культурі. Формування класичної української літератури і музики, театру корифеїв. Стильові та жанрові особливості українського живопису. Зв'язок народного та професійного мистецтв.

Література [I – 1; 3–12; 15; II – 6; 12; 17; 27; 38; 41; 52; 55]

Тема 11. Світовий культурний процес XX ст. і культура України в його контексті

Поняття про культурний простір, його зміст, структуру та основні форми. Проблема взаємодії культур. Масова та елітарна культура. Філософські моделі світу як глобальної цілісності у працях В. Вернадського, Гейяра де Шардена, К. Цюлковського та ін. Вплив НТР на культуру. Становлення кіномистецтва. Модернізм XX ст. Новітні авангардистські течії в мистецтві західних країн та України. Модерністська та постмодерністська моделі світу в західній та українській інтерпретаціях.

Людина в європейській та українській культурах XX ст. Феномен американської культури. Здобутки художньої культури XX ст. Основні етапи розвитку української культури: національно-культурне піднесення у 20-ті роки; “розстріляне” Відродження 30-х років; національно-культурний рух “шестидесятників”, культурні процеси наприкінці XX ст.

Література [I – 1–15; II – 5; 9; 12; 14; 16; 20; 21; 27; 37; 41; 45; 48; 52; 54; 55]

Тема 12. Сучасний культурний процес і культура особистості

Стан розвитку сучасної культури, визначення її характеру та специфіки. Причини кризи культурного процесу та пошуки альтернативних шляхів її подолання і вирішення складних питань. Проблеми глобалізації в культурному вимірі.

Світ культури особистості як засіб реалізації творчих можливостей людини і спосіб її інтеграції до суспільної системи. Міжособистісні та соціальні відносини. Найважливіші структурні елементи культури особистості. Поняття про інтелектуальну, психологічну, моральну культури. Культура поведінки та культурні сценарії діяль-

ності (мислення, навчання, соціалізації, праці). Проблеми професіоналізму і професійної культури в сучасному житті ділової людини. Ціннісні орієнтації, мотивація їх вибору та визначення власної життєвої позиції. Основні напрями і принципи формування позитивних рис людини, наукового світогляду, загальної культури, професійних здатностей і вмінь. Виховання і самовиховання в житті людини, формування у неї розуміння ролі, місця і специфіки сучасної культури та важливості свідомого засвоєння національних і загальнолюдських цінностей.

Література [I – 1; 5; 9; 13; 15; II – 12; 14; 21; 37; 41; 45; 48; 53]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Історія формування культурології як науки.
2. Походження терміна “культура”, його сучасне значення.
3. Структура культури, її типи та види.
4. Концепції походження культури та закономірностей її розвитку.
5. Основні функції культури.
6. Поняття про духовну культуру та її форми.
7. Ранні форми культурної еволюції.
8. Осередки найдавніших державних утворень.
9. Первісність і перші зародки культури.
10. Археологічні пам’ятки культури.
11. Міфологічна модель світу, її складові.
12. Виникнення і поширення писемності.
13. Міф як явище культури.
14. Культуротворча роль релігійних уявлень давніх єгиптян.
15. Походження мистецтва та формування його видової структури.
16. Скульптура і архітектура Давньої Греції.
17. Давньоримський скульптурний портрет.
18. Концепція мистецтва Аристотеля.
19. Людина і світ у сприйманні давніх греків і римлян.
20. Релігія як світоглядна система.
21. Специфіка релігійних вчень у Стародавній Індії і Китаї.
22. Вплив релігії на види та форми культури.

23. Міфологічна модель світобудови в язичницькому світогляді давніх слов'ян.
24. Світогляд людини середньовічної доби та її життєві цінності.
25. Виникнення християнства і перші століття його існування.
26. Формування системи християнського богослов'я, храмового мистецтва та іконопису в культурі Візантії.
27. Теоцентризм середньовічної християнської культури.
28. Прийняття християнства в Київській Русі та його значення для розвитку культури.
29. Символізм християнського мистецтва.
30. Романський і готичний стилі в мистецтві доби Середньовіччя.
31. Поняття про гуманізм і ренесансний антропоцентризм.
32. Художні досягнення Київської Русі.
33. Італійські митці доби Відродження.
34. Класичні твори ренесансної літератури.
35. Ренесанс в образотворчому мистецтві Північної Європи.
36. Ель Греко і Д. Веласкес як видатні представники “золотої епохи” іспанського живопису доби Відродження.
37. Поняття про Реформацію і Контрреформацію, їх вплив на культуру Європи.
38. Людина і світ у культурі бароко.
39. Поняття про бароко та його духовні засади.
40. Класицизм, його теоретичні засади.
41. Ідеал і домінанти класицизму.
42. “Поетичне мистецтво” Н. Буало як естетичний маніфест класицизму.
43. П. Корнель і Ж. Расін — творці класичної трагедії.
44. Новаторство французького комедіографа Мольєра.
45. Стиль бароко в українській художній культурі.
46. Рух Просвітництва, раціоналістична картина світу в його ідеології.
47. Література і філософія французького Просвітництва.
48. Стильове розмаїття мистецтва XVIII ст.
49. Києво-Могилянська академія як центр української культури і освіти.
50. Видатні українські діячі культури доби Просвітництва.

51. Особливості європейського культурного життя XIX ст.
52. Сутність поняття “романтизм”, романтичної концепції людини і світу в західній та українській традиціях.
53. Видатні митці-романтики в літературі, музиці, образотворчому мистецтві XIX ст.
54. Модернізм, його сутність та основні течії.
55. Український театр корифеїв.
56. Авангардне мислення та новітні напрями в художній культурі XX ст.
57. Український мистецький авангард XX ст.
58. Людина і світ у культурі постмодерну.
59. Глобальні проблеми сьогодення.
60. Культура особистості: шляхи формування.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Роль і місце культурології в системі гуманітарної освіти.
2. Сучасні культурологічні теорії про тенденції розвитку культури.
3. Елітарна і масова культури.
4. Співвідношення понять “культура” і “цивілізація” у межах культурологічних досліджень.
5. Місце та роль техніки в сучасній культурі.
6. Первісність і перші зародки культури і спроби пояснення світу.
7. Модель держави і влади у Стародавньому Єгипті.
8. Світовідчуття давньосхідної людини і втілення його в мистецтві.
9. Космоцентризм античної моделі світу.
10. Ідеал людини в уяві давніх греків і римлян та його місце в античній культурі.
11. Контркультура і субкультура в сучасному суспільстві.
12. Художня культура: сутність, особливості, значення.
13. Зародження і формування мистецтва та його видової культури.
14. Значення християнства в духовному житті і середньовічному мистецтві.
15. Сакральне мистецтво Київської Русі.
16. Народна традиція в середньовічній культурі.
17. Літописання Київської Русі.

18. Особливості та характер художньої культури доби Відродження.
19. Європейське і українське бароко в художній культурі XVII ст.
20. Класицизм, його теоретичні засади та їх втілення в художній практиці митців.
21. Проблема формування особистості в контексті просвітницької ідеології, її теоретиків.
22. Особливості української художньої культури козацької доби.
23. Романтизм як особливий тип світогляду і художньої творчості в контексті західної та української культур.
24. Українське національно-культурне відродження в усіх сферах духовного життя XIX ст. і роль національного мистецтва у зростанні самосвідомості українського народу.
25. Оновлення методів і напрямів розвитку української художньої культури у XX ст.
26. Формування української професійної музики та театру.
27. Молодіжні субкультури: сутність, причини виникнення, характерні ознаки.
28. Сучасна світова культура: стан, тенденції, проблеми.
29. Сутність і специфіка культури постмодерну.
30. Формування національної свідомості та мотивації вибору ціннісних орієнтацій у контексті парадигми виховання і самовиховання високого рівня сучасної творчої особистості.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота повинна відображати рівень опанування теоретичного матеріалу з вибраної студентом теми.

Контрольна робота може бути виконана у формі реферату або розгорнутої відповіді на контрольне завдання, якщо в ньому закладена конкретна аналітична ситуація. В окремих випадках можливе поєднання зазначених двох форм виконання контрольної роботи.

Незважаючи на різноманітність контрольних завдань, їх виконують у такій послідовності:

- уточнення завдання і пошук необхідних літературних джерел для роботи над темою;

- виявлення специфіки основних понять, їх тлумачення та теоретичне обґрунтування;
- складання плану контрольної роботи та написання тексту за ним з необхідними поясненнями та інтерпретаціями;
- формулювання висновків та узагальнень з теми.

Контрольна робота виконується студентами самостійно. Вона повинна бути викладена грамотно і логічно, технічно правильно оформлена, написана чітким і розбірливим почерком або надрукована.

Обсяг контрольної роботи у формі реферату не повинен перевищувати 15 сторінок, а у формі відповіді на контрольне завдання — 6 сторінок.

У вступі слід розкрити основну мету контрольної роботи, актуальність вибраної проблеми, її практичну значущість.

Основна частина повинна містити 3–4 питання, що розкривають зміст вибраної теми. Висвітлюючи їх, слід роботи посилання на наукові літературні джерела.

Висновки повинні містити узагальнення, резюмування основних питань і проблем теми, визначення можливостей їх використання у практичній діяльності.

Використані літературні джерела (щонайменше 5) слід наводити у списку літератури в алфавітному порядку мовою оригіналу з усіма вихідними даними.

Виконана робота повинна бути відправлена до навчального закладу не пізніше як за місяць до початку сесії. Контрольна робота рецензується та оцінюється викладачем за п'ятибальною шкалою.

Якщо в контрольній роботі тему розкрито поверхово, припущено грубих помилок, або матеріал механічно переписано з навчальних посібників чи інших літературних джерел, то вона не зараховується і повертається студенту разом з рецензією для доопрацювання. Згідно з вказівками викладача студент повинен доопрацювати тему і протягом тижня подати контрольну роботу для повторної перевірки.

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

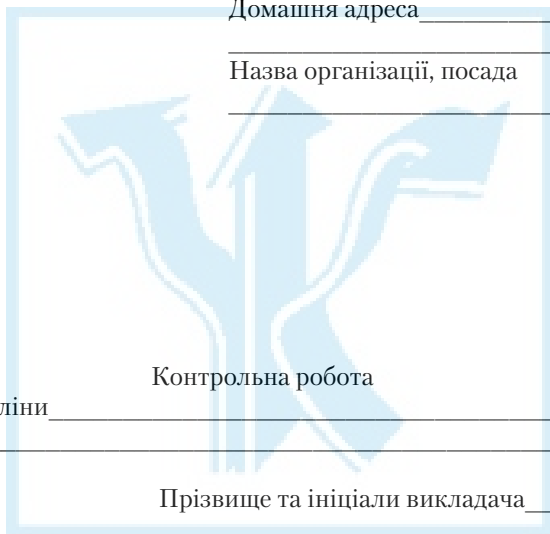
Назва навчального закладу _____

Індекс групи _____

Прізвище, імя, по батькові студента _____

Домашня адреса _____

Назва організації, посада _____

з дисципліни _____
на тему _____

Контрольна робота

Прізвище та ініціали викладача _____

Київ 200_

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

I. Основна

1. *Культурологія* / С. Абрамович та ін. — К., 2005.
2. *Баканурський А.* Культурологія. — К., 2004.
3. *Бокань В.* Культурологія. — К.: МАУП, 2000.
4. *Бокань В., Польовий Л.* Історія культури України. — К.: МАУП, 2001.
5. *Історія культури* / О. Гаврюшенко та ін. — К., 2004.
6. *Історія світової та української культури* / В. А. Греченко та ін. — К., 2000.
7. *Українська та зарубіжна культура* / М. М. Закович та ін. — К., 2000.
8. *Клатчук С. М., Остафійчук В. Ф.* Історія української та зарубіжної культури. — К., 2000.
9. *Культурологія* / За ред. В. М. Пічі. — Л., 2003.
10. *Культурологія* / За ред. І. Тюрменко, О. Горбула. — К., 2004.
11. *Левчук Л.* Історія світової культури. — К., 2000.
12. *Лобас В.* Українська і зарубіжна культура. — К.: МАУП, 2000.
13. *Меднікова Г.* Українська і зарубіжна культура ХХ століття. — К., 2002.
14. *Полікарпов В. С.* Лекції з історії світової культури. — К., 2000.
15. *Шевнюк О.* Культурологія. — К., 2004.

II. Додаткова

1. *Антонович Д.* Українська культура. — К., 1993.
2. *Арутюнов С.* Народы и культуры: развитие и взаимодействие. — М., 1989.
3. *Асеев Ю. С.* Мистецтво Київської Русі. — К., 1989.
4. *Баран В.* Черняхівська культура. — К., 1981.
5. *Білецький П.* У контексті світового авангарду. — К., 1990.
6. *Більша Н. Ю., Єфімчук Н. І.* Термінологічний словник з культурології. — К.: МАУП, 2004.
7. *Булашов Г.* Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. — К., 1992.
8. *Верстюк В.* Україна від давніх часів до сьогодення. — К., 1995.
9. *Гончаренко М.* Духовна культура. — К., 2000.
10. *Гриценко В.* Людина і культура. — К., 2000.
11. *Грушевський М.* Духовна Україна. — К., 1994.
12. *Культурологія в вопросах и ответах* / Г. В. Драч и др. — М., 2002.

13. *Донців Д.* Дух нашої давнини. — К., 2005.
14. *Забужко О.* Філософія української ідеї та європейський контекст. — К., 1993.
15. *Замаровський В.* Спочатку був Шумер. — К., 1983.
16. *Затонський Д. В.* Модернізм и постмодернізм. — Харьков, 2000.
17. *Європейська та українська культура в нарисах /* За ред. І. Цехмістро та ін. — К., 2003.
18. *Іванов К.* Многоликое средневековье. — М., 1986.
19. *Карсавин Л.* История средних веков. — К., 1995.
20. *Красильников О.* Історія українського театру ХХ ст. — К., 1999.
21. *Краснодембський З.* На постмодерністських роздоріжжях культури. — К., 2000.
22. *Крисаченко В. С.* Екологічна культура. — К., 1999.
23. *Крижанівський О. П.* Історія Стародавнього Сходу. — К., 2000.
24. *Кноненко Б. И.* Большой толковый словарь по культурологии. — М., 2003.
25. *Куцацкий Л.* История культуры Древней Греции и Рима. — М., 1990.
26. *Кучменко Е.* Людина і природа в культурі Китаю. — К., 1999.
27. *Культурология.* Курс лекцій. Хрестоматія. Практикум / С. В. Лапина и др. — Минск, 2003.
28. *Лацис И.* Культура Древнего Египта. — М., 1973.
29. *Линдсней Дж.* Короткая история культуры. — М., 2004.
30. *Лихачева В.* Искусство Византии. — М., 1998.
31. *Лозовий Д.* Основи художньої культури. — Х., 1997.
32. *Макаров А.* Світло українського бароко. — К., 1994.
33. *Маланюк Є.* Нариси історії нашої культури. — К., 1993.
34. *История культуры: Учеб. пособие /* Оганов и др. — М., 2001.
35. *Обломиевский Д.* Французский классицизм. — М., 1999.
36. *Огієнко І.* Українська культура. — К., 1993.
37. *Петруханцев Н.* ХХ лекцій по истории мировой культуры. — М., 2004.
38. *Культурология /* Є. А. Подольська та ін. — К., 2003.
39. *Павленко Ю.* Історія світової цивілізації. — К., 1996.
40. *Підлісна Г.* Світ античної культури. — К., 1989.
41. *Полікартов В.* Лекції з історії світової культури. — К., 2001.
42. *Поліщук Є.* Історія культури. Короткий довідник. — К., 2000.
43. *Попович М.* Нариси історії культури України. — К., 1998.

44. *Пустовит А. В.* История европейской культуры. — К.: МАУП, 2004.
45. *Раевская Н. Е.* Культурология: Конспект лекций. — СПб., 2001.
46. *Рудницькі О. П.* Українське мистецтво у полікультурному просторі. — К., 2000.
47. *Станко В.* Історія первісного суспільства. — К., 1999.
48. *Терещенко Ю.* Україна і європейський світ. — К., 1996.
49. *Токарев С.* Ранние формы религии. — М., 1990.
50. *Толяев С.* Искусство Индии. — М., 1988.
51. *Целлар К.* Архитектура страны фараонов. — М., 1990.
52. *Українська культура: історія і сучасність / С. О. Черепанова та ін.* — Л., 1994.
53. *Чорненький Я.* Культурологія. Теорія. Практика. Самостійна робота. — К., 2004.
54. *Шестаков В.* Массовая культура. — К., 1990.
55. *Юхвидин А.* Мировая художественная культура. — М., 1998.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Культурологія”	6
Зміст дисципліни “Культурологія”	7
Питання для самоконтролю	13
Теми контрольних робіт	15
Методичні рекомендації щодо виконання та оформлення контрольної роботи	16
Список літератури	19

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *І. В. Хронюк*
Комп'ютерне верстання *Г. В. Макуха*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2723

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП